

obiskovali na bolniški postelji in so ji posodili zadnjo pot!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Pred kratkim so bile odpeljane zadnje jabolke in je sedaj jabolčna trgovina končana. Mnogim je bilo saj nekoliko pomagano in smo zadelali največje luknje. Kdor pa nima veliko sadnega drevja, je naravnost revež. Sedem prekupcev je sadje nakupovalo in je bila kupčija zelo živahna. Cene nas seveda niso zadovoljile, pa bolje nekaj nego nič. Take rodovitnosti se sta rejši ljudje ne pomnijo, kot je bila letos. Sadno drevje nujno rabi pomoči, da nam bo čez dve leti lahko zopet rodilo. Pognojimo torej to zimo naše sadovnjake. Mislimo na precep-ljanje spomladi. Sedaj vemo, katere sorte so najboljše za trgovino. Vsak prazni prostor zasadimo, ker sadjarstvo se bo tudi v bodoče zdaten vir naših dohodkov. Naši domači drevesničarji: Franc Zemljic na Ročici, Miha Senekovič v Trsteniku in Janez Kraner na Ščavnici imajo v svojih drevesnicah dovolj lepega blaga na razpolago. Tudi pri kmetijskih podružnicah se še vedno sprejemajo naročila. V nekaterih sadovnjakih je videti dosti lima. Odstranite vendar te škodljivce, ker bodo sicer orožniki te »cajgarje« vzeli na muho. — Sedaj z velikim veseljem prebiramo Mohorjeve knjige. Kdor še jih želi, jih dobi v župnišču. — »Slovenski gospodar« prihaja v 228 hiš: na pošto Sv. Benedikt 188 iztisov, na pošto Sv. Trojica 15 in na pošto Sv. Ana 3 iztisi in na pošto Gornja Radgona 22 iztisov. Naša župnija pač ni med zadnjimi, kar se tiče števila naročnikov. Oglasite se še novi celoletni naročniki. Položnice vedno dobite v župnišču. — Izseljeniška nedelja nam je pokazala, da so benediški rojaki raztreseni po severni in južni Ameriki, po Francoskem in Nemškem, po Nemški Avstriji, na Bolgarskem in po mnogih krajih Jugoslavije. Nekateri so se v tujini žal že izneverili veri očetov. Ali so še zvesti Slovenci, pa je tudi veliko vprašanje. Neusmiljena tujina, koliko ljudi nam požre! Naši starši morajo otroke vzgajati v odločno verskem pa tudi v odločno narodnem duhu, da bodo lahko vztrajali med svetom v verski in narodni zvestobi. — Knjižnica našega bralnega društva je dobila lepo število novih knjig. Radi si jih izposojate, sedaj je čas branja. Lepo vspodbudno berilo je zelo

plemenita zabava. Mlad človek, ki rad čita dobre in poučne ter zabavne knjige, resno misli o svoji bodočnosti, se varuje krivih potov in slabe tovarišije ter si z veliko vnemo pridobiva ono znanje, ki ga bo nujno rabil, ko bo samostojen gospodar.

Negova. Tukaj je umrl najstarejši župljan naše fare Franc Marinič. Blagopokojni je bil dolgo vrsto let poštar pošte pri Sv. Urbanu p. Ptujju. Dosegel je visoko starost 90 let. Pred nekaj leti se je preselil k Negovi, k svoji hčeri Juliki in tukaj prebil jesen svojega življenja. Pogrebni spreved je vodil sorodnik blagopokojnega, vlč. g. monsignor Lovrec iz Ljutomeru. Naj mu bo naša zemljica lahka! — Baš te dni smo končali gospodinjski tečaj, ki ga je zelo spretno vodila gđ. Premrou z gđ. Mlakarjevo. Spet 13 absolviranih kuharic! Upajmo, da te mlade kuharice ne bodo povečevale brezposelnosti v kuharskem poklicu!

Sv. Trojica v Halozah. V Dolni je zaspala v Gospodu dne 19. decembra blaga žena, dobra mati ter skrbna gospodinja Neža Jus. Zapušča žalujočega moža in 5 nepreskrbljenih otrok. Preostali izrekajo zahvalo vsem, ki so izkazali blagopokojni zadnjo čast. Rajni daj Vsemogočni večni mir, možu in otročičem naše sožalje!

Št. Janž pri Velenju. (Fantje iz Št. Janža pri Velenju.) Skoraj v vsaki številki našega »Slovenskega gospodarja« čitamo kakšen dopis iz našega kraja, a od fantov redko kedaj. Pred kratkim se je tukaj poročil Lednik Lovro, rudar, pa tudi član tukašnjega Prosvetnega društva. Za tovarišico si je izbral v škalski župniji pridno in vrlo mladenko. Zenin se je večkrat udejstvoval na našem odru. Želim, da bi užival obilo sreče v tem novem stanu. — Prišel je čas, ko nam je treba pognojiti in osnažiti naša sadna drevesa. Tu pa tam se kakšno drevo posuši, nekatere veter odmaje, druga pa rastejo kvišku. Tako je pa tudi z nami fanti. Mi smo čvrsta drevesa, naš steber je prosvetno društvo, v katerem lepo napredujemo. Letos smo popravili dvorano in v tej novi Slomšekovi dvorani smo že proizvajali igro »Pri kapelicah«, ki je prav lepo izpadla. Želim, da bi v prihodnjem letu še več fantov pristopilo k našem društvu. Čim večja bo moč, tem lažje bomo napredo-

vali. V društvu se človek izobrazuje, ker je dandanes izobrazba potrebna vsakemu človeku, posebno za nas fante, da bomo nekoč napredni in varčni gospodarji. Vam fantom pa kličem: Le tako naprej, ne ustrašite se, ampak se pridno udeležujte naših sestankov. Bog živi! — Fant prosvetnega društva.

Šmarje pri Jelšah. Pa še to poročaj, ti naš ljubi »Slovenski gospodar«, da smo pri nas tudi v zahajajočem letu vkljub krizi in stiski zidali. Naš Katoliški dom si je preuredil svoj oder in dvorano ter si prizidal dve prepotrebni sobi, katere smo slovesno blagoslovili ob priliki Slomškove akademije dne 2. oktobra. Nad Šmarjem si je Regoršekov sosed, mizar-ski mojster, na pogorišču stare postavil prav lično novo hišico. V trgu ob potoku tik dekanije cerkve že obratuje pekovski mojster Mavrin v svoji novi enonadstropni hiši. V kotu okrajne in pa stare »rimske« ceste pred gradom Jelše pa se dviga tretja nova hiša, ki si jo je pozidal naš drugi pekovski mojster Završki. V novih domovih jim želimo veliko sreče in blagoslova, sv. Florjana pa prosimo, naj nas varuje časnega in večnega ognja!

Videm ob Savi. Najprvo, kar bom povedal, je to, da tudi pri nas razsaja kriza, beračev je pa vse polno, da že ne vemo, kam z njimi. Tudi sv. Miklavž se je oglasil pri nas v dvorani in obdaril precejšnje število otrok in odraslih. Pa tudi smrt pri nas pobira in nič ne izbira. Umrl je g. Kužnik, mesar in gostilničar, vsepovsod priljubljen. Za njim je legla v prerani grob gospa Vahčić, priljubljena po vsej okolici kot vzorna krščanska mati. Pred dnevi smo pa pokopali gospo Tramšek, učiteljico v pokoju. Naj počivajo v miru!

Vojaške zadeve.

Odsluženje roka pri mornarici. S. V., Zgor-nje Hoče. — Potrjeni ste k pehoti na 18 mesecev, želite pa odslužiti vojaški rok pri mornarici. — Prošnja za prevod iz pešadije k mornarici, kolekovano s 5 Din, naslovite na pristojni vojni okrug; opozarjamo pa, da traja službeni rok pri mornarici 24 mesecev.

Hranilec, Poljčano. Odsluženje roka. — Na vloženo prošnjo za vpoklic na odsluženje roka v stalnem kadru še niste prejeli poziva.

nost, da sem kazal v dejanjih najvišjim gospodom, kako in kaj sem se izvežbal kot samouk. Občudovali so me, poverjali mi najbolj izvirne ter najtežavnejše naloge, vse sem storil, kar so tirjali od mene; a onega notrajnega zadoščenja, katerega sem užival s polno dušo kot ponarejevalec, na Dunaju nisem okusil nikdar več. Lepo sem zaslužil, pa kaj denar meni, ko sem ga sam delal in več kot jesti in piti itak človek ne more. Ko mi je bilo enkrat dovoljeno, kar mi je bilo prej zabranjeno, je zgubilo zame vso mikavnost. Užival sem še v tuhtanju, poslati v promet bankovce, ki bi bili količkaj zasigurani napram ponarejevalcem. Tudi glede tega prizadevanja sem se prepričal, da to, kar zmore ena oseba — druga še lažje za njo!

Zresnila me je in potegnila na plan poštenega življenja žena, ki me je oblagodarila z deco. Še le cilj družine je potlačil v meni hlepenje, da bi naj veljal za tihotapski službi ponarejevalca v okolici siromakov za nekako nadnaravno bitje.

Zaupali so mi v tiskarni eno od vodilnih mest, katerega pa nisem nikdar zlorabil v želji: moje potome naj spremlja skozi življenje poštenost. Pa še enkrat vam zaupam: brez žene in brez otrok bi jo bil prej ali slej potegnil še s tako do-

brega mesta, se pomešal med ljudi dvomljive prošlosti in končal v — kaznilnici!

Stari moji rojaki vejo dobro, kaj sem znal še kot pastir s štirjačami, kako sem pomagal domačim siromakom s petaki kot slikarski pomočnik in kaj bi še le lahko kot dolgoletni dunajski gospod v za državo najvažnejšem zavodu. Čudim in zopet se čudim, da se me še ni doslej niti eden dotaknil z vprašanjem, če še znam delati denar in če ne bi hotel osrečiti njega kot starega znanca s svoje za kmeta največjo umetnostjo.

Pomnite pa, da je ponarejanje prirojena strast in jaz sem eden onih redkih, ki strasti ni podlegel kot dosmrtni zločinec samo radi tega ne, ker mu je bila družina nad strastjo!

Naša nova povest:

„Skrivnostni studenec“

prične s prihodnjo številko. — Naročite pravočasno „Slov. Gospodarja!“

čija jih ima 23, Francija 20, Italija 22, Anglija 12, Irska 3, Španija 10, Švica 7, Avstrija 4, Čehoslovaška 3, Poljska 5, Jugoslavija 3 itd. Amerika jih ima nad 60, ki pa niso vse na tako visoki stopnji kakor evropske.

— — —

Valuta za turiste.

V Angliji se je rodila misel valute za turiste (hrilobazce). Ta denar naj bi bil enoten za vse dežele in naj bi se vnovčeval povsod, kjer je razvit tujski promet. Posebna turistična seja v Nicei januarja leta 1933 bo obravnavala predlog podrobnejše in bo skušala rešiti to nalogo, ki je prav tako nujna, kakor mednarodna.

— Je tudi drugih rekrutov, lansko leto potrjenih, ki še niso prejeli poziva, zato prav gotovo prejmete poziv početkom pomladi prihodnjega leta, seveda, če Vam ugodnost hranilca vsled spremenjenega rodbinskega stanja več ne pripada. Zato čakajte na poziv!

Pogoji za vstop k žandarmeriji ali policiji. — **F. Š., Sv. Trojica v Slov. goricah.** — Kateri dokumenti so potrebni kot priloge k prošnji za sprejem k policiji ali orožnikom? — Priložite lastnoročno pisani prošnji še krstni list, domovnico, нравstveno spričevalo, zdravniško spričevalo (od drž. zdravnika), šolsko spričevalo in 20 Din kolek. Prošnjo za sprejem k policiji naslovite na bansko upravo v Ljubljani, za orožništvo pa komandi žandarmerije v Beogradu.

Podoficirska šola. — **I. E., Sv. Peter.** — Vprašate, če je pouk v podoficirskih šolah brezplačen. — Šolanje je brezplačno, vendar je rok za vlaganje prošenj za to leto že potekel in se prične šolanje s prihodnjim letom predvidoma v oktobru.

Odsluženje roka. — **C. J., Rajhenburg in S. H. v S. ter M. K. F., Vojnik.** — Poziv za odsluženje roka prejmete gotovo početkom prihodnjega leta v marcu mesecu.

Ljudski pravnik.

9. Priposestvanje občinske zemlje. K. P. v V. Na zahtevo sosedja je državni zemljemerc zmeril Vaš vrt in ugotovil, da uživata 40 kvadratnih metrov občinske zemlje. Pravitte, da tega ni vedel nobeden Vaš prednik, niti Vi in da ste nemoteno in neovirano uživali vso to zemljo že čez 50 let. Vprašate, ali more kdo zahtevati od Vas, da to zemljo odstopite? — Ako ste v resnici na tem kosu zemlje izvrševali popolno lastninsko pravico, tako da ste sami uživali ta svet, ne more nihče terjati istega od Vas. Seveda ste morali izvrševati to svojo lastninsko pravico in uživanje proti občini najmanj 40 let, in to nemoteno in neovirano. V slučaju pravde boste morali vse to dokazati. Imate pravico zahtevati od občine, da Vam izda zemljiško-knjižno listino za prenos Vaše lastnine na ta kos sveta, oziroma za njegov pripis k Vašemu zemljišču.

10. Dogovorjena plača. P. F. v G. Delali ste v gozdu za lesnega trgovca; glede zaslužka je bilo dogovorjeno za čevlj 1 Din. Ko ste zgotovili, Vam je plačal »po novi meri«, ki Vam je v škodo za 10%. Vprašate, ali sme plačevati trgovec tesani les po novi (reducirani) meri. — Ne razumemo, kaj hočete povedati z »novo reducirano merc«. Mislimo, da Vam hoče trgovec plačati po kubičnem metru, Vi pa da ste imeli dogovorjen zaslužek od čevlja. Za izplačilo je merodajen ter edino odločilen dogovor, torej morete zahtevati zaslužek od čevlja.

11. Obetanje izročitve posestva. Hiša na tujem svetu. Zastaranje terjatve na plači. D. M. L. Ž. Pri stari materi ste že od mladosti. Vedno Vam je obetala posestvo in niste radi tega dobivali nobene plače. Oženili ste se in na prigovarjanje stare matere ste postavili na njenem svetu še eno sobo z zagotovitvijo, da bo itak vse Vaše po njeni smrti. Sedaj pa mati hoče vse skupaj prodati in pravi, da pojdite z ženo in otrokom, kamor hočete. Vi vprašate, če lahko tožite za povračilo stavbnih stroškov in plačo od 14. leta ter če Vas ima res pravico zapoditi od hiše, ki ste jo Vi sami napravili. — Soba stoji na svetu stare matere; zato je njena. Vam pa je dolžna povrniti stavbene stroške. Po našem mnenju

bi imeli pravico zahtevati plačo za ves čas od 14. leta dalje, vendar stojijo sodišča na stališču, da morete zahtevati plačo samo za zadnja tri leta, ker terjatve na zaostali plači zastarajo v treh letih. Obljuba, da Vam bode izročila posestvo, ne veže stare matere, da mora to storiti, vsled česar Vas lahko s tožbo prisili, da izpraznite njene prostore, v katerih stanujete. Spravite zadevo na lep način s sveta. Če sta soglašala toliko let, poskrbite, da bo soglasje tudi v bodoče. Pokažite stari materi, da ji ni treba na stara leta prodajati sveta in Vas pognati po svetu s trebuhom za kruhom.

12. Služnosina pravica zajemanja vode. D. M. L. Ž. Že pred 10 leti Vam je sosed pisмено potrdil, da imate pravico do zajemanja vode na njegovem svetu. Sosedovi otroci sedaj vedno kalijo vodo. Vprašate, če imate pravico studenec zazidati in vodo zakleniti, ker ima sosed svojo vodo. — Vaša pravica obstoji v tem, da smete čez sosedov svet po vodo, ki je na njegovem svetu. To pravico je sosed priznal in Vam dovolil izvrševanje. Zato nimate pravice studenca obzidati in vode zakleniti, čeprav Vam sosedovi otroci vodo kalijo. Pač pa lahko tožite one, ki kalijo vodo, zaradi motenja posesti pravice do zajemanja vode, ali morebiti tudi za vso škodo, ki bi Vam zaradi takih dejanj nastala. Uredite zadevo zlepa s svojim sosedom in ga opozorite, kaj delajo njegovi otroci ter ga prosite, naj Vam dovoli obzidanje studenca in zakleniti vodo.

13. Preživetek. L. J. S. p. Sv. A. V izročilni pogodbi ste si izgovorili eno tretino jabolčnika, kadar drevje obrodi. Letos je sadna letina, a prevzemnik sin proda mnogo jabolčnikov, Vam pa noče priznati nobenega denarja. Vi vprašate, če morete v denarju zahtevati, ker bo sin po veliki večini sadje prodal in napravil prav malo jabolčnice, tako da boste oškodovani. — Če niste določneje označili, iz koliko jabolčnikov mora napraviti sin jabolčnik, je po našem mnenju merodajno, da mora napraviti toliko jabolčnika, kolikor ste ga pri Vas delali običajno, dokler ste bili gospodar in ko je sin prevzel. V Vašo škodo te svoje obveznosti sin brez Vašega dovoljenja ne sme omejiti. Ako pa ne dobite od tako ugotovljene količine ene tretine jabolčnika, morete od sina zahtevati dajatev razlike jabolčnika, oziroma ako bi tega tudi s sodiščem ne mogli doseči, odškodnino zaradi nedobave ali premajhne dobave. Mislimo, da bi bilo za oba najbolje, ako se na lep način pogodita in da Vam sin izplača nekaj denarja zaradi nedobave polne količine Vam pripadajočega jabolčnika, ker je gotovo v letošnji sadni letini prav dobro odrezal.

14. Odškodnina za kupljeno in odpeljano zemljo. J. F. V. Sosed je prodal svoj vinograd s hišo vred. Kupec je dal sosedu 500 Din are. Glede naprave kupne pogodbe sta se dogovorila, da jo bosta napravila, ko bo kupec prodal svoje posestvo in prodajalcu izplačal kupnino. Kupec se je s privoljenjem prodajalca na kupljeno posestvo takoj priselil in začel na njem gospodariti po svojem izprevidu in

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učeniki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerjijskih trgovinah. 6

zase. Vam je prodal nekaj zemlje, ki je bila za hišo na kupu. Tudi ste Vi kupljeno zemljo že plačali kupcu in jo odpeljali na svoje posestvo. Ker kupec ni mogel prodati svojega posestva in kupljenega plačati, je pustil 500 Din are in odšel. Sedaj pa zahteva prodajalec od Vas, da kupljeno, plačano in odpeljano zemljo tudi njemu drago plačate, ali pa jo pripeljete nazaj. Vprašate, če morate res ponovno plačati, ker Vam grozi prodajalec s tožbo. — Kupili in plačali ste zemljo kupcu, ki je popolnoma po svoji uvidevnosti, zase in s privoljenjem prodajalca gospodaril na vinogradu, ki je bil še zemljiškoknjižna lastnina prodajalca. Vsled tega prodajalec nima pravice od Vas zahtevati ponovnega plačila in se prav nič ne razburjajte, ako Vam grozi s tožbo. Naj prodajalec išče vso odškodnino pri kupcu, ki ni izpolnil dogovorjene kupne pogodbe.

NOVA KNJIGA.

Raztreseno klasje. X. del, 17 govorov dr. Mihaela Opeke za razne praznike in nedelje, začenši z adventom. Duhovniku, ki je že leta in leta na eni in isti župniji, je večina res že težko, povedati vernikom ob raznih nedeljah kaj novega. Zato bo ta nova zbirka slovečega govornika gotovo s svojimi bogatimi mislimi mnogim prav dobro služila. Cena s poštnino vred 24 Din. Dobi se tudi v Cirilovi knjigarni v Mariboru.

Celo življenje nepoboljšljivo.

V ameriški kaznilnici je umrl pred kratkem Jesse Pomeroy, ki je preživel 60 let v jetniški celici. Pomeroyevi zločini so razburjali pred 60 leti mesto Boston v Združenih državah — enako kakor pred leti grozna zverinstva Kürtena v Düsseldorfu v Nemčiji in Leitgöbovi umori žensk pred kratkem v Avstriji. Od obeh omenjenih morilcev se je razlikoval Pomeroy v toliko, da je zagrešil krvava dejanja s 14. letom.

Prva zločinstva.

Krog leta 1870 so našli nedaleč od Bostona že napol mrtvega petletnega dečka, ki je bil privezan k drevesu. Ko so ga rešili, so videli, da je bil grozno pohabljen. Slično je šlo drugemu fantku. Oba poškodovana sta o zločincu le toliko lahko povedala, da nosi brado. Kmalu za tem je postal še en drug dečko žrtev pohabljenja in od tedaj niso upali pošiljati starši svojih otrok brez varstva v šolo.

Izsleditev.

Policija ni mogla odkriti nikake sledi za zločincem, dokler ni izpovedal majhen od hudodelca trpinčen otrok, da ga je mučil že večji fant. Še le ta izpoved je rodila v ravnatelju šole, ki je posedala sama več učencev in je bilo vse vznemirjeno, sum, da mora biti od njegovih šolarjev zločinec. Bil je to gotovi Jesse Pomeroy, na katerega so bili vsi opozorjeni radi neusmiljenosti napram živalim. Celo svoje šolske so-tovariše je mučil, kjer je le mogel. Ravnatelj je sporočil policiji svoja opazovanja. Sklenili so, da pokličejo v šolo otroka, po kojega mnenju in zatrdilu